



**Република Србија**  
**ВРХОВНИ СУД**  
**Рев2 3000/2023**  
**11.04.2024. године**  
**Београд**

Врховни суд, у већу састављеном од судија: Јелице Бојанић Керкез, председника већа, Весне Станковић и Радославе Мађаров, чланова већа, у парници из тужиоца АА из ..., чији је пуномоћник Милисав Курмазовић, адвокат из ..., против тужене Републике Србије – Министарство одбране, Војна пошта ... .., коју заступа Војно правобранилаштво са седиштем у Београду, ради исплате, одлучујући о ревизији тужиоца изјављеној против пресуде Апелационог суда у Крагујевцу Гж1 1969/22 од 01.02.2023. године, у седници већа одржаној 11.04.2024. године, донео је

### **ПРЕСУДУ**

**ПРЕИНАЧУЈЕ СЕ** пресуда Апелационог суда у Крагујевцу Гж1 1969/22 од 01.02.2023. године у ставу трећем изреке, тако што се **ОДБИЈА**, као неоснована жалба тужене и потврђује пресуда Основног суда у Пожеги П1 49/20 од 17.03.2022. године у ставу другом, у ставу трећем и у четвртном ставу изреке у односу на доприносе за социјално осигурање.

**ОБАВЕЗУЈЕ СЕ** тужени да исплати тужиоцу на име трошкова поступка по ревизији укупан износ од 34.610,00 динара, у року од 15 дана од дана пријема преписа ове пресуде.

### **Образложење**

Пресудом Основног суда у Пожеги П1 49/20 од 17.03.2022. године, ставом првим изреке, одбијен је приговор тужене о ненадлежности суда да одлучује у овој правној ствари. Ставом другим изреке, усвојен је тужбени захтев и обавезана је тужена да на име накнаде увећане зараде по основу остварених прековремених часова рада у периоду од септембра 2017. године до децембра 2019. године исплати тужиоцу износ од 35.550,12 динара и то за сваки месец означеног периода новчане износе наведене у овом ставу изреке а законском затезном каматом на сваки новчани износ почев од означених датума па до исплате. Ставом трећим изреке, обавезана је тужена да у корист тужиоца на досуђене износе из става другог изреке пресуде плати порезе и уплати доприносе за обавезно социјално осигурање, Републичком фонду ПИО - Филијала Ужице доприносе за пензијско и инвалидско осигурање, Републичком фонду за здравствено осигурање доприносе за здравствено осигурање, Националној служби за запошљавање доприносе за случај незапослености и Министарству финансија – Пореској управи порез на зараде, према важећим стопама на дан исплате главног дуга

и да истовремено достави РФ ПИО, Филијали Ужице уредно попуњену пријаву М-8. Ставом четвртим изреке, обавезана је тужена да накнади тужиоцу трошкове парничног поступка у износу од 111.894,00 динара са законском затезном каматом почев од дана извршности одлуке до коначне исплате.

Пресудом Апелационог суда у Крагујевцу Гж1 1969/22 од 01.02.2023. године, ставом првим изреке, одбијена је као неоснована жалба тужене и првостепена пресуда потврђена у ставу првом изреке. Ставом другим изреке, укинута је првостепена пресуда у делу става трећег изреке којим је тужена обавезана да за тужиоца плати порезе на износе зараде утврђене у ставу другом изреке, према важећим стопама на дан исплате главног дуга и у том делу је тужба одбачена. Ставом трећим изреке, преиначена је првостепена пресуда у ставу другом, преосталом делу става трећег и ставу четвртом изреке, тако што је одбијен као неоснован тужбени захтев да се обавезе тужена да на име накнаде увећане зараде по основу остварених прековремених часова рада у периоду од септембра 2017. године до децембра 2019. године исплати тужиоцу износ од 35.550,12 динара и то за сваки месец означеног периода новчане износе наведене у овом ставу изреке а законском затезном каматом на сваки новчани износ почев од означених датума па до исплате, да у корист тужиоца на досуђене износе из става другог изреке пресуде уплати доприносе за обавезно социјално осигурање, Републичком фонду ПИО- Филијала Ужице доприносе за пензијско и инвалидско осигурање, Републичком фонду за здравствено осигурање доприносе за здравствено осигурање, Националној служби за запошљавање доприносе за случај незапослености и да истовремено достави РФ ПИО, Филијали Ужице уредно попуњену пријаву М-8 и обавезан је тужилац да туженој накнади трошкове парничног поступка у износу од 18.000,00 динара.

Против правноснажне пресуде донете у другом степену, тужилац је благовремено изјавио ревизију, због погрешне примене материјалног права и битне повреде одредаба парничног поступка.

Испитујући побијану пресуду, у смислу члана 408. у вези члана 403. став 2. тачка 2. Закона о парничном поступку („Службени гласник РС“, бр. 72/11... 10/23), Врховни суд је утврдио да је ревизија основана.

У поступку није учињена битна повреда одредаба парничног поступка из члана 374. став 2. тачка 2. ЗПП, на коју ревизијски суд пази по службеној дужности, нити је учињена нека друга битна повреда из члана 374. став 1. ЗПП.

Према утврђеном чињеничном стању, тужилац је био запослен код тужене на одређено време у својству ... са чином ..., у периоду од 03.05.2001. године до 31.12.2019. године, када је разрешен професионалне војне службе. Тужилац је у спорном периоду, поред часова редовног радног времена, остварио и сате прековременог рада за које му тужена није исплатила додатак на плату, нити је доносила решење о прерасподели радног времена. Према потврди туженог И-40-2 од 03.01.2020. године, тужилац је на дан престанка порефесионалне војне службе 31.12.2019. године имао 12 дана неискоришћеног однора из 2019. године, 55 неискоришћених слободних дана почев од августа 2014. године закључно са 31.12.2019. године и 10 дана неискоришћеног наградног одсуства из 2019. године. Тужилац је у току рада тражио старешинама да искористи слободне дана, али му нису

дозволили, јер је било потребе за извршиоцима на терену. Налазом и мишљењем вештака економско финансијске струке утврђен је број преосталих неискоришћених часова прековременог рада и обрачун разлике плате коју је тужилац остварио и коју би остварио са обрачунатим сатима прековременог рада.

Имајући у виду овако утврђено чињенично стање првостепени суд је, полазећи од одредаба члана 35. Правилника о платама професионалних припадника Војске Србије од 20.04.2017. године и одребе члана 85 став 1. Закона о Војсци Србије, усвојио тужбени захтев. Тужилац је имао остварене неискоришћене прековремене сате које је желео да искористи као слободне дана за шта није добио дозволу старешине, јер је био потребан на послу. Тужилац је 31.12.2019. године разрешен професионалне војне службе, пре него што је било могуће извршити прераспodelу радног времена, те тужилац није искористио прековремене радне сате као слободне, нити их је наплатио.

Другостепени суд је преиначио првостепену пресуду и одбио тужбени захтев. По налажењу тог суда, за остварење права по основу прековременог рада тужиоца било је неопходно обраћање старешини војне јединице ради признавања и конкретизовања тог права - утврђивања права на слободне сате, као правила или права на исплату увећане плате, што је изузетак за који је потребно утврдити испуњеност предвиђених услова - немогућност коришћења слободних сати због обимности прековременог рада и постојање сагласности министра одбране за исплату прековременог рада. Све то утврђује надлежни старешина својим решењем донетим по правилима управног поступка, кроз први и други степен одлучивања, а судска контрола таквих одлука је прописана кроз управни спор. Како тужилац у конкретном случају није доказао да је подносио захтев надлежном старешини за признавање слободних сати на име прековременог рада или утврђење права на исплату увећане плате, нема основа за усвајање његовог потраживања.

Врховни суд је нашао да се основано ревизијом тужиоца указује да је побијана другостепена одлука донета уз погрешну примену материјалног права.

Према члану 85. став 1. Закона о Војсци Србије („Службени гласник РС“ бр. 116/7..10/15), за часове ноћног рада, рада у дане празника који су законом одређени као нерадни дани и рада дужег од пуног радног времена, осим рада дужег од пуног радног времена из члана 83. овог закона, професионалном војном лицу увећава се плата.

Одредбом члана 35. Правилника о платама професионалних припадника Војске Србије („Службени војни лист“, број 10 од 20.04.2017. године - пречишћени текст), поред осталог, прописано је: да професионалном припаднику Војске Србије за сваки сат који, по писаном налогу надлежног старешине, ради дуже од пуног радног времена (прековремени рад) припада сат и по слободно (став 1); да се прековремени рад тромесечно прерачунава у слободне сате које професионални припадник Војске Србије мора да искористи најкасније у року од шест месеци од протека тромесечја у којем их је остварио (став 2); да се изузетно, професионалном припаднику Војске Србије који не може да искористи слободне сате због тога што природа послова радног места захтева тако обиман прековремени рад, може исплатити додатак за сваки сат прековременог рада који износи 26% вредности радног сата плате, уз претходно прибављену сагласност министра одбране (став 3)

Супротно закључку другостепеног суда, тужилац има правни основ за своје потраживање, с обзиром да је у поступку утврђено да је тужиоцу на дан престанка професионалне војне службе 31.12.2019. године остало 55 неискоришћених слободних дана, за које тужилац у току рада због потребе посла није добио дозволу старешине за коришћење, а радни однос му је престао 31.12.2019. године. Чињеница је да је члановима 141. и 142. Закона о Војсци Србије предвиђено да се о правима и обавезама професионалних припадника Војске Србије одлучује у управном поступку. Међутим, у конкретном случају тужиоцу је признато право на слободне дане због остварених прековремених сати у спорном периоду, а које тужилац због престанка радног односа 31.12.2014. године није могао да искористи, због чега има право на исплату прековременог рада у спорном периоду, како је то правилно закључио првостепени суд. Тужилац због престанка радног односа није остварио право које му је Правилником предвиђено и у таквом случају исти је оштећен. По оцени ревизијског суда, у конкретном случају ради се о праву на накнаду штете и о том праву се може решавати и у судском поступку, независно од тога да ли је уопште и покретан управни поступак или не, с обзиром да тужиоцу услед престанка радног односа није омогућено да користи све слободне дане, нити му је исплаћена зарада за остварен прековремени рад.

Имајући у виду напред изнето, применом члана 416. став 1. ЗПП, Врховни суд је одлучио као у ставу првом изреке.

Тужилац је успео у поступку по ревизији, па му, на основу члана 153. и 154. ЗПП, припада накнада трошкова овог поступка у укупном износу од 34.610,00 динара и то накнада за састав ревизије у износу од 18.000,00 динара, према важећој АТ и трошак судских такси на ревизију у износу од 6.644,00 динара и на одлуку по ревизији у износу од 9.966,00 динара у складу са важећом ТТ.

На основу изнетог, применом члана 165. став 2. ЗПП, Врховни суд је одлучио као у ставу другом изреке.

**Председник већа – судија  
Јелица Бојанић Керкез, с.р.**

За тачност отправка  
Заменик управитеља писарнице  
Миланка Ранковић